

حمایت بر اساس کنوانسیون پناهندگان برای تمامی زنان افغانستان بنا بر حکم دادگاه عدالت اتحادیه اروپا

رهنمود برای مشاوره دهی

دیوان دادگستری اتحادیه اروپا حکم صادر کرد

این دادگاه تمامی زنان در افغانستان را بر اساس کنوانسیون پناهندگان به تاریخ 4 اکتبر 2024 به عنوان افرادی تحت تعقیب و آزار شناخته است. طبق این حکم، صرفاً داشتن تابعیت افغانستان و جنسیت زنانه برای شناسایی وضعیت پناهندگی کافی است. از این رو، زنان به عنوان یک گروه اجتماعی نیازمند حمایت در نظر گرفته می شوند و نیازی به اثبات دلایل فردی آزار و اذیت ندارند. این حکم چه تاثیری بر زنان افغانستان ساکن در آلمان خواهد داشت؟

پیش زمینه

با تسلط طالبان در سال 2021، ساختارهای دولتی حاکم در افغانستان به طور کامل و سراسری منحل شد و حکومت اسلامی طالبان جایگزین آن گردید. از آن زمان، حقوق زنان و دختران برای مشارکت در جامعه به تدریج محدود شده است و همزمان زنان و دختران با اشکال مختلفی از خشونت و تبعیض مواجه هستند.

حکم دیوان عدالت و اتحادیه اروپا

دیوان عدالت اروپا به دو پرسش 609/22-سی و 608/22-سی در حکم صادره به تاریخ 4 اکتبر 2024 رسیدگی کرده است:

1. آیا وضعیت کلی زنان و دختران در افغانستان به حدی از آزار و اذیت رسیده که بر اساس کنوانسیون پناهندگان باید به آنها پناهندگی اعطا شود؟
2. آیا این تهدید و آزار به حدی فراگیر و بنیادی است که نیازی به بررسی دلایل فردی برای پناهندگی وجود ندارد؟

دادگاه به هر دو پرسش پاسخ مثبت داده است.

1. حمایت بر اساس کنوانسیون پناهندگان (گی اف که)

زنان و دختران در افغانستان با میزان گسترده‌ای از خشونت و تبعیض مواجه هستند که این خشونت‌ها و تبعیض‌ها به عنوان نقض شدید حقوق اساسی انسانی تلقی می‌شود و نمی‌توان آن را در روند پناهندگی نادیده گرفت. دادگاه موارد زیر را به عنوان شواهد نقض حقوق بشر اشاره کرده است:

- عدم وجود هر گونه حمایت و حفاظت از زنان در برابر خشونت‌های جنسیتی، خانوادگی و ازدواج اجباری
- اجبار به پوشاندن کامل بدن و صورت
- محدودیت‌های گسترده در دسترسی به خدمات بهداشتی
- محدودیت‌های شدید در آزادی گشت و گذار
- محدودیت در امکان کار و فعالیت شغلی
- محدودیت در دسترسی به تحصیل
- ممنوعیت شرکت در فعالیت‌های ورزشی
- ممنوعیت مشارکت در زندگی سیاسی

2. عدم نیاز به بررسی دلایل فردی آزار و اذیت

دیوان عدالت اروپا به گزارش‌های آژانس پناهندگی اروپا و کمیسیون عالی سازمان ملل برای پناهندگان استناد میکند. در این گزارش‌ها بیان شده است که، اقداماتی طالبان به‌طور مشخص و گسترده علیه زنان و دختران اتخاذ گردیده است، به طوری که تنها به دلیل این اقدامات می‌توان وضعیت پناهندگی را توجیه کرد. به این ترتیب، زنان و دختران به‌عنوان یک گروه اجتماعی مشخص و قابل شناسایی در برابر اقدام‌کننده‌ی تعقیب و اذیت تعریف می‌شوند.

به اساس حکم دادگاه عدالت اروپا استدلال پناهندگی، تنها باید به جنسیت زنانه و تابعیت افغانستان استناد شود و نیازی به بررسی دلایل فردی پناهندگی نیست. با این حال، این حکم به کشورهای اتحادیه اروپا اجازه می‌دهد که اختیاری تصمیم بگیرند، اینکه از بررسی دلایل فردی فرار به طور کامل صرف‌نظر میکنند یا این دلایل را در جلسه استماع مورد پرسش قرار دهند.

پیامدها

وضعیت پناهندگی در روند پناهجویی

این حکم برای تمامی کشورهای اتحادیه اروپا معتبر است. ادارات امور پناهندگی که در آلمان اداره فدرال مهاجرت و پناهجویی (بامف) است، موظف به اجرای این حکم هستند. از این پس، به زنان افغانستان در روند پناهجویی وضعیت پناهندگی اعطا می‌شود، تا زمانی که شرایط در افغانستان برای زنان و دختران بهبود نیابد. بررسی دلایل فردی برای تحت تعقیب بودن، دیگر ضروری نیست. با این حال، طبق اطلاعاتی که در دسترس ما قرار دارد، بامف همچنان بر بررسی کلی فردی تأکید خواهد کرد. علاوه بر

این، همچنان باید دلایل پناهندگی به طور فردی برای مشخص شدن وضعیت پناهنده بررسی شوند. برای مثال، آیا طبق مقررات دUBLIN، درخواست و پذیرش پناهندگی فرد بر عهده کشور دیگری از اتحادیه اروپا است، یا اینکه دلایل پناهندگی دیگری مانند جنایات جنگی، جرایم کیفری یا نقض اصول سازمان ملل متحد وجود دارد.

درخواست مجدد

برای تمامی زنان و دخترانی که در آلمان زندگی می‌کنند و دارای ممنوعیت اخراج (اجازه اقامت طبق ماده 25 بند 3 قانون اقامت) یا حمایت فرعی (اجازه اقامت طبق ماده 25 بند 2 جمله 1 گزینه دوم قانون اقامت) هستند، توصیه می‌شود که درخواست مجدد پناهندگی طبق ماده 71 قانون پناهندگی ارائه دهند. در صورت موفقیت‌آمیز بودن روند درخواست مجدد، وضعیت پناهندگی و اجازه اقامت طبق ماده 25 بند 2 جمله 1 گزینه اول قانون اقامت به آن‌ها اعطا خواهد شد.

ارائه درخواست مجدد پناهندگی با استناد به این حکم ممکن نیست، اگر در یک کشور دیگر اتحادیه اروپا برای فرد اقامت اعطا شده باشد و به اساس حکم حمایت و ممنوعیت اخراج فرد تایید شده باشد.

برای ارائه درخواست مجدد، مراجعه حضوری به اداره فدرال مهاجرت و پناهندگان (بامف) ضروری است. در این خصوص، می‌توان هر دفتر بامف را انتخاب کرد. از فیروری 2024، الزام به مراجعه به دفتر قبلی که درخواست پناهندگی دادید دیگر وجود ندارد. همچنین، بر خلاف قانون پیشین دیگر محدودیتی زمانی برای ارائه درخواست مجدد وجود ندارد.

به نظر میرسد که تعداد افغانستانی‌های که در آلمان دولدونگ دارند و باید اخراج شوند، محدود است. پیش از این معلومات در مورد این که افغانستانی‌ها از طریق کدام فرصت‌ها در آلمان اقامت دریافت کرده می‌توانند، ارائه شده است. بعد از روی کار آمدن دوباره طالبان در سال 2021 همه ای افغانستانی‌ها ممنوعیت اخراج دریافت کردند. به همین دلیل تعداد زیادی به صورت متواتر درخواست مجدد پناهندگی ارائه کردند.

همچنین زنان افغان با سایر مجوزهای اقامت می‌توانند به ارائه درخواست اولیه یا مجدد پناهندگی فکر کنند. در این خصوص، باید توجه داشت که طبق ماده 51 بند 1 شماره 8 قانون اقامت، مجوز اقامت طبق مواد 22، 23 یا ماده 25 بندهای 3، 4 یا 5 قانون اقامت با ارائه درخواست مجدد لغو می‌شود. سایر مجوزهای اقامت در صورتی که برای مدت بیش از 6 ماه صادر شده باشند، لغو نمی‌شوند (ماده 55 بند 2 قانون پناهندگی). در این صورت، امکان انجام روند پناهندگی به طور موازی با مجوز اقامت وجود دارد و در صورت موفقیت‌آمیز بودن روند پناهندگی، وضعیت حمایتی به طور اضافی به مجوز اقامت موجود اعطا می‌شود. اطلاعات مربوط به وجود همزمان چندین مجوز اقامت در وبسایت دفتر مهاجرت ایالتی موجود است.

برای تمامی زنان افغانستانی که به ارائه درخواست مجدد پناهندگی فکر می‌کنند، توصیه می‌شود که از یک مرکز مشاوره دهی یا یک وکیل مشورت تخصصی دریافت کنند. در این مشاوره باید بررسی شود که چه مزایا و چالش‌هایی از ارائه درخواست مجدد پناهندگی در مقایسه با وضعیت اقامت موجود انتظار می‌رود. همچنین آماده‌سازی دقیق با مشاوره برای جلسه درخواست پناهندگی توصیه می‌شود.

پناهندگی خانوادگی

در صورتی که طبق حکم دادگاه عدالت اتحادیه اروپا وضعیت پناهندگی اعطا شود، می‌توان برای همسر، فرزندان یا والدین نیز درخواست پناهندگی خانوادگی طبق ماده 26 قانون پناهندگی را مدنظر قرار داد. این موضوع به ویژه زمانی اهمیت دارد که اعضای خانواده پیش از این درخواست پناهندگی خانوادگی ارائه کرده باشند.

برای بررسی شرایط و وضعیت پناهندگی خانوادگی باید به مرکز مشاوره و یا یک وکیل متخصص مراجعه شود.

مزایا

در اینجا تنها به برخی از مزایایی وضعیت درخواست پناهندگی می‌پردازم.

افرادی که واجد شرایط پناهندگی هستند حق دریافت گذرنامه پناهندگی را دارند. این گذرنامه، در صورتی که ابهاماتی در مورد هویت فرد وجود داشته باشد، می‌تواند حتی با درج عبارت "اطلاعات شخصی بر اساس اظهارات فرد" صادر شود. تهیه اسناد هویتی پیچیده از افغانستان یا سفارت افغانستان، برخلاف دو وضعیت حمایتی (پناهندگی) دیگر، دیگر ضروری نیست. با این حال، این اسناد ممکن است در ارتباط با مسائل دیگر، مانند اجازه اقامت دائم، اخذ تابعیت یا مسائل مربوط به احوال شخصیه مانند ازدواج یا صدور شناسنامه، همچنان لازم شوند.

روند ادغام نیز به طور قابل توجهی ساده‌تر می‌شود. اجازه اقامت دائم با داشتن شغل و یادگیری زبان آلمانی، پس از 3 سال امکان‌پذیر خواهد بود و برخلاف دو وضعیت حمایتی (پناهندگی) دیگر، نیازی به پرداخت حق بیمه بازنشستگی به مدت 5 سال

نیست. همچنین، اخذ تابعیت به طور مستقیم ممکن است، در حالی که برای افراد دارای پناهندگی ممنوعیت اخراج، این امر تنها بعد از اخذ اجازه اقامت دائم امکان پذیر است.

درخواست و پذیرش پناهندگی از این طریق تحت کمترین شرایط ممکن است. برای حمایت فرعی (پناهندگی)، محدودیت‌های سهمیه‌ای وجود دارد و در مورد ممنوعیت اخراج، ارائه دلایل انسانی الزامی است.

علاوه بر این، وضعیت پناهندگی اجازه می‌دهد که پناهنده‌ها کارت آبی اتحادیه اروپا دریافت کنند. داشتن کارت آبی امکان آزادی گشت و گذار در اتحادیه اروپا را برای فرد پناهنده فراهم می‌کند. همچنین اشخاص متخصص می‌توانند از این طریق درخواست الحاق والدین دهند. این امکانات برای افراد دارای ممنوعیت اخراج وجود ندارد.

مطالبه سیاسی

حکم دادگاه عدالت اتحادیه اروپا تصریح می‌کند که اقدامات طالبان به هدف سرکوب زنان و دختران، آن‌ها را در معرض خشونت قرار می‌دهد که با برده‌داری قابل مقایسه است و به طور کلی حق زندگی شرافتمندانه را از آن‌ها سلب می‌کند. با توجه به شدت بالای این سرکوب علیه زنان و دختران و همچنین مردانی که تلاش می‌کنند با این نظام سرکوبگر مقابله کنند، لازم است که دولت به وعده‌های خود در مورد پذیرش بشردوستانه اشخاص از افغانستان به‌طور جدی و موثر عمل کند.

به نیروهای محلی پیشین در افغانستان به‌صورت گسترده اجازه ورود داده شده است. طبق آمار رسمی تا بهار سال جاری، 32 هزار نفر از نیروهای محلی و افراد در معرض خطر توانستند وارد کشور شوند.

همچنین وعده داده شده بود که تعداد بیشتری از افراد در معرض خطر در چارچوب برنامه پذیرش بشردوستانه پذیرفته شوند، اما تعداد کسانی که تاکنون موفق به دریافت اجازه ورود شده‌اند، بسیار کم است. برنامه‌های مالی برای سال آینده کاهش‌های قابل توجهی را در این زمینه پیش‌بینی کرده‌اند. علاوه بر این، روند بررسی‌های امنیتی تشدید شده و پذیرش‌های جدید متوقف شده است.

در ابتدای دوره جدید، مسئولین متعهد به حمایت از زنان و دختران در معرض خطر شده بودند. اکنون زمان آن رسیده که این تعهد به واقعیت تبدیل شود و وعده‌های داده شده عملی گردد.

این متن با آگاهی و اطلاعات کامل تنظیم شده است. در صورت وجود هرگونه خطا یا ابهام، لطفاً به مراجع مربوطه اطلاع دهید.

شناسنامه

چاپ دوم
کیل، 11 نوامبر 2024
ناشر:

Die Landesbeauftragte für Flüchtlings-, Asyl- und Zuwanderungsfragen
www.landtag.ltsh.de/beauftragte/fb

نویسنده:

Elias Elsler
Karolinenweg 1
24105 Kiel

تلفن:
04319881291

ایمیل:
fb@landtag.ltsh.de

مترجم:
شمسیه آذر مهر